

Gelir İdaresi Başkanlığının Tarihi Gelişimi

Tarihi Gelişim

Osmanlılarda ilk mali teşkilat I. Murat (1359-1389) zamanında kurulmuştur. Fatih Sultan Mehmet ve Kanuni Sultan Süleyman zamanında imparatorluğun hem gelirlerinde, hem giderlerindeki önemli artış nedeniyle bu yapı geliştirilmiştir. 1838 yılına kadar Osmanlılarda tam anlamıyla bir Maliye Bakanlığı yoktur.

Devlet teşkilatı içinde resmen bir Maliye Nezareti 1838 yılında kurulmuştur. Bu nezaretin yapısı her biri bir "Reis" in başkanlığında "Daire"lerden oluşmaktadır. Bu daireler içinde Baş Vergisi veya Haraç Dairesi, "Avarız" ve "Bedeli Nuzil" denilen ve kentlerden mahalleler itibariyle alınan resimlerle ilgili dairedir. Bir anlamda bugünkü Gelir İdaresi Başkanlığı'nın görevlerinin bu daire tarafından yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

1838 yılında Avarız ve Bedel-i Nuzil Dairesi olarak kurulan bu gelir idaresi, 1936'da Varidat Umum Müdürlüğüne dönüşmüştür. 1942 yılında yapılan değişiklikle Varidat Umum Müdürlüğü kaldırılmış ve Vasıtasız Vergiler ile Vasıtalı Vergiler Umum Müdürlükleri kurulmuştur.

1946 yılında Vasıtasız Vergiler ile Vasıtalı Vergiler Umum Müdürlükleri de kaldırılmış ve Gelirler Genel Müdürlüğü oluşturulmuştur.

2005 yılında ise 5345 sayılı kanunla gerçekleştirilen yeniden yapılanma sonucunda Gelirler Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığına bağlı Gelir İdaresi Başkanlığı'na dönüştürülmüştür. Gelir İdaresi Başkanlığı, gelir politikasını adalet ve tarafsızlık içinde uygulamak; vergi ve diğer gelirleri en az maliyetle toplamak; mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu sağlamak; mükellef haklarını gözeterek yüksek kalitede hizmet sunmak suretiyle yükümlülüklerini kolayca yerine getirmeleri için gerekli tedbirleri almak; saydamlık, hesap verebilirlik, katılımcılık, verimlilik, etkililik ve mükellef odaklılık temel ilkelerine göre görev yapmak üzere kurulmuştur.

YÖNETİCİLERİMİZ

Gelirler Genel Müdürleri			
Sıra	Adı ve Soyadı	Başladığı Tarih	Ayrıldığı Tarih
1.	Ferit MELEN	20/11/1943	09/06/1950
2.	Sami ŞEBBENDERLER	31/01/1951	15/03/1955
3.	Zeyyad BAYKARA	24/03/1955	24/10/1960
4.	Ahmet Tevfik ALPASLAN	30/06/1961	01/11/1962
5.	Cavit KINAY	24/10/1962	01/05/1963
6.	Mesut EREZ	07/09/1963	10/10/1965
7.	Adnan Başer KAFAOĞLU	25/08/1966	15/07/1972
8.	İsmail ERTAN	15/07/1972	12/06/1974
9.	Erdoğan KOÇAK	10/09/1974	02/06/1975
10.	Abdullah Aykon DOĞAN	02/06/1975	07/07/1978
11.	Ahmet ESEN	17/07/1978	14/05/1980
12.	Ahmet Senvar DOĞU	14/05/1980	23/10/1981
13.	Abdullah Aykon DOĞAN	15/07/1982	10/05/1984
14.	Nejat Altan TUFAN	25/07/1984	05/07/1992
15.	Zekeriya TEMİZEL	05/07/1992	20/09/1993
16.	Murat SEMERCİGİL	21/09/1993	29/09/1994
17.	Hasan Basri AKTAN	03/10/1994	29/07/1997
18.	Doç.Dr.Nevzat SAYGILIOĞLU	30/07/1997	11/01/1999

19.	M.Akif HAMZAÇEBİ	04/03/1999	08/08/2002
20.	Metin ÖZŞAHİN	10/10/2002	21/01/2003
21.	Osman ARIOĞLU	22/01/2003	17/05/2005
Gelir İdaresi Başkanları			
Sıra	Adı ve Soyadı	Başladığı Tarih	Ayrıldığı Tarih
1.	Osman ARIOĞLU	17/05/2005	16/11/2007
2.	Mehmet Akif ULUSOY	16/11/2007	16/03/2009
3.	Mehmet KİLCİ	16/03/2009	05/05/2014
4.	Adnan ERTÜRK	05/05/2014	23/06/2018 (vefat)

Dil Türkçe